НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

ВІДДІЛ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ

Актуальні проблеми кримінального та кримінально-процесуального права :

анотований бібліографічний список

Вип. 19 / 2026

23 жовтня – 9 листопада

URL: http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3

1. **Аркуша Л. Криміналістична характеристика сталкінгу та особливості поведінки особи, яка його здійснює** [Електронний ресурс] / Л. Аркуша, О. Чернов // Юрид. вісн.– 2026. – № 5. – С. 73-84. *Здійснено комплексне дослідження криміналістичної характеристики сталкінгу та з'ясовано особливості поведінки особи, яка здійснює систематичне переслідування. Вказано на поширення різних форм нав'язливого втручання у приватне життя людини, активне використання цифрових технологій для спостереження і встановлення небажаного контакту. Розкрито зміст основних елементів криміналістичної характеристики сталкінгу та схарактеризовано фізичні, комунікаційні, цифрові й комбіновані способи переслідування. Окреслено типові поведінкові властивості переслідувача та розглянуто основні мотиваційні типи переслідувачі. Сформульовано висновок про необхідність міждисциплінарного поєднання криміналістичних, кримінологічних, психологічних і правових знань для своєчасного виявлення сталкінгу, побудови обґрунтованих слідчих версій, організації роботи з цифровими доказами, оцінювання ризику повторного насильства та*

підвищення ефективності захисту потерпілих. Текст: https://yurvisnyk.in.ua/v5_2026/9.pdf

2. **Бережна Д. ”Карфаген” НАБУ та САП: викрито злочинну організацію, до якої залучили посадовців СБУ та Нацполіції** [Електронний ресурс] / Дар’я Бережна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 4 листоп. — Електрон. дані. *У Національному антикорупційному бюро України (НАБУ) та Спеціалізованій антакорупційній прокуратурі (САП) повідомили, що учасники організації систематично давали хабарі високопосадовцям правоохоронних органів за безперешкодну діяльність шахрайських колцентрів та інших незаконних бізнесів. До складу злочинної організації було залучено щонайменше 12 осіб. Як з’ясувало слідство, учасники злочинної організації координували діяльність щонайменше 52 колцентрів, в цих офісах працювало щонайменше 2700 людей, які щодня ошукували громадян України та інших країн.* Текст: https://focus.ua/uk/ukraine/773618-karfagen-nabu-ta-sap-vikrito-zlochinnu-organizaciyu-do-yakoji-zaluchili-posadovciv-sbu-ta-nacpoliciji

3. **Бережна Д. Рада ухвалила закон про боротьбу з підкупом іноземних посадовців: Буданов пояснив, чому це важливо** [Електронний ресурс] / Дар'я Бережна // Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 10 листоп. — Електрон. дані. *Повідомлено, що Верховна Рада України (ВР України) підтримала законопроєкт № 15056 у другому читанні. Документ передбачає внесення змін до Кримінального кодексу України (КК України), Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) та Закону "Про запобігання корупції". Вказано, що цей законопроєкт має привести українське законодавство у відповідність до вимог міжнародної Конвенції про боротьбу з підкупом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях. Йдеться про правила протидії хабарництву, яке може відбуватися під час міжнародної комерційної діяльності*. Текст: https://focus.ua/uk/ukraine/774187-rada-uhvalila-zakon-pro-borotbu-z-pidkupom-inozemnih-posadovciv-budanov-poyasniv-chomu-ce-vazhlivo

4. **Бондар В. Повторний допит свідка: чи означає безпосередність, що ми краще пізнаємо минуле** [Електронний ресурс] / Володимир Бондар // Юрид. практика. – 2026. – 30 жовт. — Електрон. дані. *Досліджено проблему безпосереднього заслуховування в суді свідка, на підставі показань якого може ґрунтуватися судове рішення. На основі наукових поглядів щодо психології пам'яті з'ясовано достовірність повторних показань свідка у суді та наведено норми Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) щодо дослідження показань, речових доказів і документів та особливостей повторного дослідження обставин в апеляційному провадженні, що має фундаментальне значення для справедливого судового розгляду. Констатовано, що при заслуховуванні показань свідків необхідно враховувати особливості людської пам'яті, адже межі її надійності є важливим фактором для кримінального процесу та частиною професійного осмислення доказування.* Текст: https://pravo.ua/povtornyi-dopyt-svidka-chy-oznachaie-bezposerednist-shcho-my-krashche-piznaiemo-mynule/

5. **Верховна Рада прийняла в першому читанні законопроєкт, який вносить зміни до КПК України щодо проведення невідкладних обшуків** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2026. – 28 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) законопроєкту № 15488-3 "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо удосконалення інститутів проведення обшуку у невідкладних випадках, а також реєстрації заяви, повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення" за основу із доопрацюванням деяких його положень відповідно до ч. 1 та ч. 2 ст. 116 Регламенту ВР України. Зазначено, що законопроєкт розроблено з метою посилення конституційних гарантій недоторканності житла чи іншого володіння особи, забезпечення дотримання законності під час проникнення до житла особи, унеможливлення проведення незаконних обшуків і підвищення якості подальшого судового контролю за обшуками, проведеними без попередньої*

ухвали слідчого судді. Окреслено зміни, внесені до Кримінального процесуального кодексу України (КПК України), та наголошено, що законодавчого уточнення відповідних норм КПК України узгоджується із практикою Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), який виходить із того, що обшук житла, вилучення документів, електронних пристроїв та іншого майна становлять серйозне втручання у право на повагу до приватного життя, житла і кореспонденції, гарантоване ст. 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Текст: https://pravo.ua/verkhovna-rada-pryiniala-v-pershomu-chytanni-zakonoproiekt-iakyi-vnosyt-zminy-do-kpk-ukrainy-shchodo-provedennia-nevidkladnykh-obshukiv/

6. **Вишневський Ю. Холодна помста. Чому у центрі нового розслідування НАБУ опинився Малюк** [Електронний ресурс] Юрій Вишневський // Dsnews : [веб-сайт]. – 2026. – 5 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про викриття Національним антикорупційним бюро України (НАБУ) злочинного угруповування, діяльність якого покривали високопосадовці Служби безпеки України (СБУ) та Національної поліції України (НПУ). Розглянуто версії щодо того, яким чином ці події пов'язані з колишнім головою СБУ Василем Малюком.* Текст: https://www.dsnews.ua/ukr/politics/holodnaya-mest-pochemu-v-centre-novogo-rassledovaniya-nabu-okazalsya-malyuk-05112026-471187

7. **Від 51 тисячі штрафу до 5 років: як суди карають за повідомлення про ТЦК і ЗСУ у Telegram** [Електронний ресурс] // Суд.-юрид. газ. – 2026. – 23 жовт. – Електрон. дані. *На основі аналізу положень Кримінального кодексу України (КК України) та судової практики з'ясовано підстави для кримінального провадження за публікації в Telegram та інших месенджерах про місця роботи, блокпости, пересування представників Збройних сил України (ЗСУ) й територіальні центри комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП). Окреслено фактори, які впливають на кваліфікацію та покарання, зокрема наголошено, що*

вирішальним є не сам факт повідомлення про ТЦК, а встановлений зміст інформації, характер дій обвинуваченого та доведені ознаки конкретного складу кримінального правопорушення. Текст: https://sud.ua/uk/news/publication/375685-vid-51-tysiachi-shtrafu-do-5-rokiv-iak-sudy-karaiut-za-povidomlennia-pro-ttsk-i-zsu-u-telegram

8. **Відбулося засідання Комітету з питань правоохоронної діяльності** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 27 жовт. [№ 711]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що 27 жовтня відбулося позачергове засідання Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань правоохоронної діяльності. На розгляд народних депутатів України – членів Комітету було винесено низку законопроєктів. Зокрема про внесення змін до ст. 233 Кримінального процесуального кодексу України щодо уточнення підстав проникнення до житла чи іншого володіння особи у невідкладних випадках (реєстр. № 15488), про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо посилення гарантій недоторканності житла чи іншого володіння особи у кримінальному провадженні (реєстр. № 15488-1), про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо уточнення підстав проникнення до житла чи іншого володіння особи у невідкладних випадках (реєстр. № 15488-2) та низку інших.* Текст: https://www.golos.com.ua/article/393237

9. **Возняк В. Негласні слідчі дії: як захистити приватність** [Електронний ресурс] / Володимир Возняк // Юрид. практика. – 2026. – 29 жовт. — Електрон. дані. *Розглянуто проблеми застосування негласних слідчих (розшукових) дій (НСРД), які є особливим різновидом слідчих дій, що проводяться в особливому порядку, в деяких випадках – лише за наявності особливих підстав, визначених Кримінальним процесуальним кодексом України (КПК України). Приділено увагу питанню законодавчого врегулювання втручання у приватне спілкування, тобто доступу до змісту спілкування, коли його учасники мають підстави вважати таке спілкування*

приватним. Зазначено, що сюди належать аудіо-, відеоконтроль особи, арешт і виїмка кореспонденції, зняття інформації з електронних комунікаційних та інформаційних систем, та вказано, що тут застосовується принципове правило: жодна людина не може зазнавати такого втручання без ухвали слідчого судді, а прокурор чи слідчий (за погодженням із прокурором) зобов'язані звертатися по дозвіл у порядку статей 246, 248, 249 КПК України. Окреслено практичні способи захисту приватності та констатовано, що ефективний захист приватності в контексті НСРД будується на трьох елементах: обізнаності особи про свої права (передусім право на повідомлення); професійному юридичному супроводі для оцінки законності проведених дій; готовності послідовно оскаржувати порушення – від слідчого судді в межах кримінального провадження до Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), якщо національні механізми виявилися неефективними. Текст: https://pravo.ua/nehlasni-slidchi-dii-iak-zakhystyty-pryvatnist/

10. **Войтенко А. Критерії ефективності розслідування в національному та конвенційному вимірах** [Електронний ресурс] / А. Войтенко // Юрид. вісн.– 2026. – № 5. – С. 446-445. *Висвітлено правові позиції Конституційного Суду України (КСУ), який, спираючись на практику Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), визнав неконституційними положення ч. 6 ст. 216 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) через загрозу ієрархічної залежності слідчих органів Державної кримінально-виконавчої служби (ДКВС). Особливу увагу приділено національній судовій практиці та на основі практики ЄСПЛ і доповіді Європейського комітету з запобігання катуванням, виокремлено п'ять ключових стандартів ефективності: незалежність; оперативність і розумна швидкість; ретельність та адекватність; публічний контроль; належна залученість потерпілих. Зроблено висновок, що в Україні відсутнє самостійне офіційне тлумачення стандартів ефективності, тому вітчизняні органи влади та суди послуговуються винятково правовими*

позиціями ЄСПЛ, що є цілком прийнятним у світлі засад верховенства права. Текст: https://yurvisnyk.in.ua/v5_2026/47.pdf

11. **Газдайка-Василишин І. Б. Кримінально-правова охорона порядку проведення азартних ігор та лотерей в Україні** / Ірина Газдайка-Василишин, Дмитро Начиняний ; [за заг. ред. М. С. Цуцкірідзе] ; М-во внутр. справ України, Голов. слідче упр., Львів. держ. ун-т внутр. справ. — Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2026. — 207 с. — Бібліогр.: с. 194-207. ***Шифр зберігання в Бібліотеці: А848166*** *Висвітлено теоретико-прикладні аспекти кримінальної відповідальності за кримінальні правопорушення, що пов'язані із порушенням порядку проведення азартних ігор і лотерей. Зокрема приділено увагу кримінальним правопорушенням, що передбачені ст. ст. 203-2 та 365-3 Кримінального кодексу України (КК України). Здійснено юридичний аналіз складів цих кримінальних правопорушень та розглянуто особливості їхньої кваліфікації. Запропоновано й обгрунтовано низку теоретичних положень і змін до чинного кримінального законодавства.*

12. **Ганіна М. Тимчасово вилучене майно: як повернути ноутбук, телефон або документи після обшуку** [Електронний ресурс] / Марія Ганіна // Юрид. практика. – 2026. – 23 жовт. – Електрон. дані. *Окреслено порядок повернення майна, вилученого під час обшуку згідно з відповідними положеннями Кримінального процесуального кодексу України (КПК України). Визначено статус вилученого майна та з'ясовано, які документи необхідно перевірити після обшуку; чи можуть вилучити телефон, ноутбук або документи; у яких випадках тимчасово вилучене майно повинні повернути; як звернутися до слідчого або прокурора з вимогою про повернення; як оскаржити неповернення майна слідчому судді тощо.* Текст: https://pravo.ua/tymchasovo-vyluchene-maino-iak-povernuty-noutbuk-telefon-abo-dokumenty-pislia-obshuku/

13. **Гартман Ю. Особливості доказування у справах про відшкодування шкоди, завданої збройною агресією** [Електронний ресурс] / Юлія Гартман // Вісн. Київ. нац. ун-ту ім. Т. Шевченка. Серія : Юрид.

науки. – 2026. – Т. 131, вип. 1. – С. 18-29. *Визначено особливості доказування у справах про відшкодування шкоди, завданої збройною агресією РФ проти України. Із використанням інструментів Єдиного державного реєстру судових рішень проаналізовано актуальні правові позиції Верховного Суду та рішення судів першої інстанції у справах, провадження в яких було відкрито після 24.02.2022. Встановлено характерні особливості предмета доказування та засобів доказування у справах про відшкодування шкоди, завданої збройною агресією, та виявлено диференційований підхід судів до стандарту доказування залежно від виду шкоди.* Текст: https://legal.bulletin.knu.ua/uk/article/view/9074/9233

14. **Демидов І. І. Особливості документування вбивств, учинених під час окупації територій України** [Електронний ресурс] / Ігор Іванович Демидов // Експерт: парадигми юрид. наук і держ. упр. – 2026. – № 2. – С. 47-53. *Досліджено особливості документування вбивств, учинених під час окупації територій України, в умовах повномасштабної збройної агресії РФ. Обґрунтовано, що документування таких кримінальних правопорушень є одним із найскладніших напрямів діяльності органів досудового розслідування, оскільки здійснюється за умов обмеженого доступу до місця події, руйнування або втрати доказової інформації, переміщення потерпілих і свідків, а також необхідності забезпечення відповідності зібраних доказів вимогам національного законодавства та міжнародного гуманітарного права. Встановлено, що вбивства, учинені під час окупації, нерідко мають ознаки як кримінальних правопорушень проти життя, так і міжнародних кримінальних правопорушень, пов'язаних із порушенням законів і звичаїв війни. Проаналізовано основні етапи документування вбивств, учинених на тимчасово окупованих територіях (ТОТ), визначено їх криміналістичні особливості та чинники, що ускладнюють проведення досудового розслідування. Наголошено на важливості належного документування фактів умисного позбавлення життя цивільного населення для забезпечення ефективного національного розслідування та подальшого використання*

доказової бази у міжнародних судових інституціях. Окрему увагу приділено міжвідомчій взаємодії органів досудового розслідування, прокуратури, судово-експертних установ, міжнародних організацій та правозахисних інституцій під час документування вбивств, учинених на окупованих територіях України. Текст: https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/5843/6130

15. **Дзюбак О. Судовий розсуд у діяльності слідчого судді під час ухвалення рішень щодо проведення слідчих (розшукових) дій** [Електронний ресурс] / О. Дзюбак // Юрид. вісн.– 2026. – № 5. – С. 473-481. *Здійснено комплексне дослідження змісту, меж і форм реалізації судового розсуду слідчого судді під час ухвалення рішень про проведення слідчих (розшукових) дій (НС(Р)Д). Розкрито співвідношення понять "судовий розсуд" і "дискреційні повноваження" та схарактеризовано нормативну модель дозвільних проваджень відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України (КПК України). Проаналізовано вимоги практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) та обгрунтовано доцільність запровадження моделі "структурованого розсуду" в дозвільних провадженнях, яка поєднує збереження дискреційних повноважень слідчого судді з інструментами їх стримування.* Текст: https://yurvisnyk.in.ua/v5_2026/50.pdf

16. **Дика С. Первинне документування пошкоджень об'єктів культурної спадщини: особливості збирання та фіксації доказів** [Електронний ресурс] / С. Дика // Юрид. вісн.– 2026. – № 5. – С. 482-493. *Розглянуто особливості первинного документування пошкоджень об'єктів культурної спадщини внаслідок застосування засобів ураження. Обгрунтовано, що у провадженнях цієї категорії справ предмет доказування набуває спеціалізованого змісту та охоплює встановлення правового статусу й культурної цінності об'єкта, обставин нападу та повного обсягу шкоди. Розкрито особливості первинного огляду, вилучення уламків, використання актів обстеження, призначення експертиз і процесуального*

закріплення матеріалів 3D-сканування, супутникового моніторингу та відкритих джерел. Запропоновано алгоритм первинного документування для органів досудового розслідування. Текст: https://yurvisnyk.in.ua/v5_2026/51.pdf

17. **До 6 років ув'язнення за схеми з банківськими картками: Рада ухвалила закон про "дропів"** [Електронний ресурс] // Суд.-юрид. газ. – 2026. – 28 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) у другому читанні та в цілому законопроєкту № 16013, який запроваджує покарання не лише для організаторів мереж "дроп-рахунків", а й для тих, хто свідомо надає свої картки та банківські дані для вчинення злочинів. Розкрито зміст документа та зазначено, що закон має вдарити по тіньовому ринку банківських рахунків, через які шахраї виводять викрадені кошти, проводять незаконні платежі та приховують справжніх отримувачів грошей. Окреслено зміни, внесені до Кримінального кодексу України (КК України), та відзначено, що документ спрямований на виконання Директиви Європейського Союзу (ЄС) 2019/713 щодо боротьби із шахрайством та підробкою безготівкових платіжних засобів, а після завершення законодавчої процедури нові положення мають створити окрему правову підставу для переслідування незаконного обігу банківських карток і доступу до рахунків.* Текст: https://sud.ua/uk/news/publication/376100-do-6-rokiv-uviaznennia-za-skhemy-z-bankivskymy-kartkamy-rada-ukhvalyla-zakon-pro-dropiv

18. **Достатній Р. Без права на укриття: чому люди в українських СІЗО залишаються беззахисними під час обстрілів** [Електронний ресурс] / Родіон Достатній // Юрид. практика. – 2026. – 30 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про проблему відсутності належних укриттів у слідчих ізоляторах в умовах війни. Зазначено, що у спеціальній доповіді Омбудсмана за 2024 р. відсутність укриттів цивільного захисту зафіксовано в дев'яти установах Державної кримінально-виконавчої служби (ДКВС), та наголошено, що ст. 27 Конституції України покладає на державу обов'язок захищати життя людини, а для осіб під вартою цей обов'язок набуває особливого*

змісту через їхню залежність від рішень посадових осіб. Висвітлено практику Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ), який у ході розгляду низки справ сформулював загальний стандарт захисту життя. Вказано на значення інституту слідчого судді з повноваженнями здійснювати незалежний судовий контроль за дотриманням прав людини під час досудового розслідування та зроблено висновок, що розвантаження слідчих ізоляторів спростить і надасть можливості облаштування захисних споруд. І таким чином будуть створені умови, за яких забезпечення безпеки людини, що тримається під вартою, буде реальним, а не формальним. Текст: https://pravo.ua/bez-prava-na-ukryttia-chomu-liudy-v-ukrainskykh-sizo-zalyshaiutsia-bezzakhysnymy-pid-chas-obstriliv/

19. **Екстрадиція, Red Notices і захист прав людини: міжнародна дискусія для українських адвокатів у рамках EQUITY Global Bridge** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2026. – 30 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про закриту онлайн-дискусію EQUITY Global Bridge "Екстрадиція та Інтерпол у справах, пов'язаних з Україною", яка об'єднала українських адвокатів і провідних європейських практиків у сфері міжнародного кримінального права, екстрадиції та захисту прав людини. Учасники заходу обговорили практичні аспекти протидії політично мотивованому використанню механізмів Інтерполу, особливості екстрадиційних проваджень за участю України в умовах повномасштабної війни та можливості міжнародних механізмів захисту прав людини. Зазначено, що дискусія стала майданчиком для обміну практичним досвідом між українськими та європейськими правниками – її учасники отримали можливість не лише обговорити міжнародно-правові механізми, а й розглянути конкретні процесуальні ситуації, з якими адвокати стикаються у транскордонних справах.* Текст: https://pravo.ua/ekstradytsiia-red-notices-ta-zakhyst-prav-liudyny-mizhnarodna-dyskusiia-dlia-ukrainskykh-advokativ-u-ramkakh-equity-global-bridge/

20. **Захист медійників і підсилення Громадської ради** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 28 жовт. [№ 712]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що на порядку денному Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань свободи слова від 27 жовтня постали питання розслідування кримінальних проваджень щодо тиску й погроз медійникам, а також організаційні рішення стосовно консультативно-дорадчого органа. Комітет детально розглянув стан досудового розслідування кримінальних проваджень, відкритих за фактами перешкоджання законній професійній діяльності (ст. 171 КК України) та висловлювання погроз (ст. 345-1 КК України) на адресу журналістки Анни Калюжної у зв'язку з її публікаціями про порушення у військових підрозділах.* Текст: https://www.golos.com.ua/article/393230

21. **Здоровило Т. Експрокурор Кропива підозрюється у розтраті держмайна** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2026. – 2 листоп. — Електрон. дані. *Подано заяву виконувача обов'язків Генерального прокурора Антона Ковальського під час зустрічі із журналістами про відкриття кримінального провадження щодо ексзаступника начальника Департаменту міжнародно-правового співробітництва Сергія Кропиви за фактом розтрати державного майна і внесення неправдивих даних. Крім того, на брифінгу 02.11.2026 А. Ковальський розповів про завершення службового розслідування Офісу Генерального прокуратури (ОГП) стосовно обставин виїзду за кордон ексгенпрокурора Руслана Кравченка. Відповідаючи за запитання журналістів, чи є підстави для порушення відносно Р. Кравченка кримінальної справи, посадовець зазначив, що Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) та Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) розслідують справу "Карфаген" про "дахування" діяльності колцентрів, і якщо будуть встановлені факти порушення Кравченком*

законодавства, то йому буде оголошена підозра. Текст: https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195535/

22. **Здоровило Т. Європейська комісія оприлюднила звіт про шлях України до ЄС** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2026. – 4 листоп. — Електрон. дані. *Розкрито зміст оприлюдненого Європейською комісією (ЄК) Річного Звіту щодо України за 2026 р., у якому проаналізовано виконання критеріїв вступу до Європейського Союзу, оцінено прогрес у ключових реформах за період із вересня 2025 р. до вересня 2026 р. та окреслено орієнтири на 2027 р. Відзначивши ”стійку відданість” України євроінтеграційному курсу, ЄК надала оцінку: діяльності парламенту та уряду; підготовчій роботі для імплементації рекомендацій ОБСЄ/БДІПЛ щодо проведення перших післявоєнних виборів; реформі державного управління; сфері верховенства права та судочинства; економічним критеріям та ринковим реформам; зовнішній політиці та сфері безпеки й оборони; стану боротьби з корупцією, у зв’язку з чим відзначено прогрес у роботі спеціалізованих антикорупційних органів, а саме Національного антикорупційного бюро України (НАБУ), Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) та Вищого антикорупційного суду (ВАКС), які ”продемонстрували високу операційну ефективність”, розкривши низку резонансних справ високого рівня, серед яких прикладом наведено операцію ”Мідас” у сфері енергетики та оборони. Зазначено, що основними вимогами на наступні 12 місяців залишаються безумовне збереження незалежності антикорупційної системи, відновлення відкритих конкурсів на державній службі, завершення судової реформи та дотримання високих стандартів у сфері верховенства права та захисту фундаментальних прав.* Текст: https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195571/

23. **Здоровило Т. "Карфаген" підштовхнув: Зеленський обіцяє кадрові рішення в СБУ** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2026. – 6 листоп. – Електрон. дані. *Подано звернення Президента України Володимира Зеленського від 07.11.2026, під час якого він повідомив*

про нові кадрові рішення в Службі безпеки України (СБУ) у зв'язку з операцією "Карфаген" та анонсував законопроєкт про повернення декларування для всіх працівників СБУ. Володимир Зеленський, відзначивши заслуги "Альфи" СБУ у боротьбі з російськими агресорами, наголосив, що "цей тиждень приніс зовсім інші новини про СБУ – відверто неприємно, відверто ганебно, абсолютно неприпустимі речі". Глава держави наголосив, що слідство повинно дати "повну правду по цій ситуації, щоб замовники злочинів, замовники насильства проти людей були всі покарані", а також звернувся до Верховної Ради України (ВР України) із закликом невідкладно ухвалити затверджений ним законопроєкт про декларування для працівників СБУ. Текст: https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195588/

24. **Здоровило Т. Масштабна спецоперація: сотні викрадених дронів та десятки мільйонів вилученого майна** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2026. – 28 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про викриття угруповання, учасників якого підозрюють у привласненні військових безпілотників та їх повторному продажу Збройним силам України (ЗСУ) під виглядом нових. Наразі досудове розслідування триває, працівники Державного бюро розслідування (ДБР) перевіряють повний обсяг незаконно відчуженого військового майна, інші можливі канали його реалізації та причетність військових посадовців до схеми.* Текст: https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195507/

25. **Здоровило Т. Операція "Карфаген": підозрюється 5 високопосадовців СБУ й Нацполіції** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2026. – 5 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про оголошення детективами Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) підозри п'ятьом ймовірним учасникам злочинної організації, викритої у межах операції "Карфаген". Окреслено обставини справи та зазначено, що слідство встановило причетність до злочинної діяльності чинних високопосадовців Служби безпеки України, Національної поліції України (НПУ), Офісу Генерального прокурора (ОГП) і представників*

кримінального середовища, зокрема серед нових фігурантів: організатор злочинної організації, якому інкримінують її створення та керівництво нею, організацію надання неправомірної вигоди службовцям, катувань і виготовлення підробленої валюти, а також легалізацію майна, одержаного злочинним шляхом; перший заступник начальника одного з департаментів СБУ, якого підозрюють в участі у злочинній організації; керівник одного з департаментів НПУ, якого підозрюють в участі у злочинній організації та одержанні неправомірної вигоди; заступник начальника відділу Управління карного розшуку Головного управління НПУ у Київській області, якого підозрюють в участі у злочинній організації, пособництві катуванням і виготовленню підробленої валюти; підлеглий організатора злочинної організації, якому інкримінують участь у ній та катування. Наразі у НПУ повідомили про відсторонення від виконання службових обов'язків на час службового розслідування поліцейських, щодо яких НАБУ провело процесуальні заходи. Текст: https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195577/

26. **Здоровило Т. Операція "Карфаген": у високопосадовців СБУ – НАБУ проводить обшуки** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2026. – 4 листоп. — Електрон. дані. *Йдеться про проведення детективами Національного антикорупційного бюро України 04.11.2026 обшуків у керівників Служби безпеки України, зокрема у начальника Головного управління внутрішньої безпеки СБУ полковника Антона Кравчука та першого заступника начальника Головного управління "Д" Департаменту захисту національної державності СБУ Олександра Ковальчука. Як повідомили в НАБУ, під час законних слідчих дій, які проводять на підставі ухвали слідчого судді Вищого антикорупційного суду (ВАКС), один із високопосадовців СБУ погрожував застосуванням вогнепальної зброї та не допускав детективів до місця обшуку. Зазначено, що в межах операції "Карфаген" детективи НАБУ та прокурори Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) викрили злочинну організацію, учасники якої систематично підкуповували високопосадовців*

правоохоронних органів – за хабарі ті мали забезпечувати безперешкодну роботу шахрайських колцентрів та інших незаконних бізнесів. Текст: https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195568/

27. **Здоровило Т. Працювала на ФСБ: 17-річна труїла українських військових** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2026. – 23 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про затримання правоохоронцями на Житомирщині 17-річної дівчини, яка допомагала ФСБ отруювати українських військових. Наразі зловмисниці повідомлено про підозру у пособництві в умисному вбивстві двох людей за попередньою змовою та пересиланні наркотиків і психотропних речовин із метою збуту, за що їй загрожує до 15 років позбавлення волі, а також її перевіряють на причетність до інших злочинів.* Текст: https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/195456/

28. **Катування і смерті в полоні: ООН оприлюднила доповідь про злочини росії** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2026. – 5 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про результати доповіді спеціальної доповідачки Організації Об'єднаних Націй (ООН) з питань прав людини в РФ Маріани Кацарової щодо систематичних порушень прав українських військовополонених і цивільних осіб, які перебувають у російській неволі. Розглянуто задокументовані випадки катувань, сексуального насильства, жорстокого поводження, незаконного переслідування та загибелі українців у місцях утримання. Особливу увагу приділено фактам загибелі 438 українців у російському полоні, переслідуванню військовослужбовців, зокрема представників підрозділу "Азов", а також обставинам смерті журналістки Вікторії Рощиної. Проаналізовано питання відповідальності за порушення міжнародного гуманітарного права, необхідності незалежного розслідування та документування воєнних злочинів. Наголошено на ролі міжнародних судових механізмів, принципу універсальної юрисдикції та цільових санкцій у забезпеченні притягнення винних до відповідальності й захисті прав людини в умовах збройного конфлікту.* Текст: https://yur-

gazeta.com/golovna/katuvannya-i-smerti-v-poloni-oon-oprilyudnila-dopovid-pro-zlochini-rosiyi.html

29. **Кобеньок О. "Це взагалі абсурдно": у НАБУ розповіли, як "Альфа" захищала генерала СБУ** [Електронний ресурс] / Олег Кобеньок // Дзеркало тижня. – 2026. – 6 листоп. — Електрон. дані. *Йдеться про заяву керівника відділу детективів Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) Олександра Абакумова щодо обставин проведення обшуку в будинку високопосадовця Служби безпеки України (СБУ) та можливого перешкоджання слідчим діям з боку спецпідрозділу "Альфа". Висвітлено факти знищення генералом електронних носіїв інформації, присутності озброєних співробітників СБУ та ймовірної спроби вивезти фігуранта до завершення обшуку. Проаналізовано перебіг переговорів між представниками правоохоронних органів, ризики збройного протистояння та позицію НАБУ щодо можливого втручання в розслідування. Окрему увагу приділено ширшому контексту операції "Карфаген", кадровим рішенням керівництва СБУ та викриттю злочинної організації, учасники якої, за даними НАБУ і Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП), забезпечували незаконну діяльність мережі колцентрів, наркоторгівлі та виробництва контрафактної продукції за сприяння посадовців правоохоронних органів.* Текст: https://zn.ua/ukr/anticorruption/tse-vzahali-absurdno-u-nabu-rozpovili-jak-alfa-zakhishchala-henerala-sbu.html

30. **Курілов Є. Прийнято закон про посилення боротьби із "дропами": як не стати "дропом"?** [Електронний ресурс] / Євген Курілов // Юрид. газ. – 2026. – 5 листоп. – Електрон. дані. *Зазначено, що Верховна Рада України (ВР України) 28.10.2026 ухвалила Закон України "Про внесення змін до Кримінального кодексу України (КК України) та Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) щодо захисту громадян, їхніх коштів від незаконних дій з платіжними інструментами, банківськими рахунками та електронними грошима" (законопроєкт за реєстр. № 16013 від 02.09.2026). Ініціатором цього законопроєкту, на тлі масштабного*

скандалу із шахрайськими кол-центрами в Україні, виступив Президент України Володимир Зеленський. Законопроєкт спрямований на удосконалення кримінально-правового механізму протидії фінансовому шахрайству та імплементацію норм Директиви (ЄС) 2019/713 від 17.04.2019, яка стосується боротьби із шахрайством та підробкою безготівкових платіжних засобів, у національне законодавство. Боротьбу із "дроп-мережами" вимагає і право ЄС, до якого намагається вступити Україна. Головні положення та мета Директиви (ЄС) 2019/713 передбачають: впровадження відповідальності за незаконне придбання, передачу, зберігання, продаж або надання доступу до платіжних інструментів і чужих рахунків (активно використовується в боротьбі з так званими "дропами", які передають свої картки шахраям); міжнародну співпрацю з порушеного питання (покращання обміну інформацією та взаємодію між правоохоронними органами держав-членів ЄС для швидкого розслідування транскордонних кіберзлочинів і фінансового шахрайства) тощо. Текст: https://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/priynyato-zakon-pro-posilennya-borotbi-iz-dropami-yak-ne-stati-dropom.html

31. **Лікунов Т. Ексдетектив НАБУ Тарас Лікунов: "Бек-офіс в "Укрзалізниці" був на 100 відсотків ідентичним до бек-офісу „Енергоатому”** [Електронний ресурс] / Тарас Лікунов ; спілкувалася Тетяна Безрук // Дзеркало тижня. – 2026. – 27 жовт. — Електрон. дані. *Наведено інтерв’ю з колишнім детективом Національного антикорупційного бюро України Тарасом Лікуновим про розслідування корупційних схем у закупівлях АТ "Укрзалізниця", діяльність бек-офісу, пов’язаного з Артемом Шилом, та особливості роботи антикорупційних органів. Висвітлено механізми впливу на тендерні процедури, зміни в системі корпоративної безпеки й закупівель компанії, а також обставини обшуків Служби безпеки України (СБУ) в колишніх детективів НАБУ. Розглянуто оцінки співрозмовника щодо ролі керівництва НАБУ, взаємодії правоохоронних органів і можливого тиску на*

антикорупційну інфраструктуру. Наголошено на проблемах системної корупції в державних підприємствах і значенні інституційної незалежності антикорупційних органів. Текст: https://zn.ua/ukr/anticorruption/eksdetektiv-nabu-taras-likunov-bek-ofis-v-ukrzaliznitsi-buv-na-100-vidsotkiv-identichnim-do-bek-ofisu-enerhoatomu.html

32. **Мануілов Я. С. Кібербезпека в умовах воєнного стану та гібридної війни: правові та організаційні аспекти** [Електронний ресурс] / Ярослав Сергійович Мануілов // Інформація і право. – 2026. – № 3. – С. 172-180. *Здійснено комплексний науково-правовий аналіз стану забезпечення кібербезпеки України в умовах воєнного стану та гібридної агресії РФ. Досліджено трансформацію нормативно-правової бази України у сфері захисту критичної інформаційної інфраструктури та протидії кіберзагрозам у період воєнного стану. Зокрема акцентовано на Законі України "Про основні засади забезпечення кібербезпеки України" від 05.10.2017, який із початком повномасштабного вторгнення зазнав суттєвих трансформацій, спрямованих на підвищення гнучкості системи управління, розширення повноважень Національного координаційного центру кібербезпеки (НКЦК) при РНБО України та децентралізацію функцій реагування на кіберінциденти через мережу CERT-UA (Спеціалізована служба реагування на комп'ютерні надзвичайні події України); Законі України "Про критичну інфраструктуру" від 16.11.2021 та постанові Кабінету Міністрів України (КМ України) від 09.10.2020 р. № 943, яка врегулювала детальний порядок ведення Реєстру об`єктів критичної інфраструктури; Законі України 15.03.2022 "Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо посилення відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України в умовах воєнного стану", відповідно до якого суттєво оновлено ст. 361 "Несанкціоноване втручання в роботу інформаційних (автоматизованих), електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних мереж". Окрему увагу приділено змістовій трансформації практичного досвіду*

уповноважених органів у період воєнного стану, зокрема переходу від концепції реагування на периметральні інциденти до моделі активної безперервної кіберстійкості та випереджального виявлення загроз. Висвітлено зарубіжний досвід регулювання кібербезпеки, зокрема стандарти Європейського Союзу (Директива NIS2) та досвід НАТО з колективної кібероборони. Сформульовано висновки та надано практичні рекомендації щодо вдосконалення вітчизняного законодавства й механізмів координації суб'єктів забезпечення кібербезпеки. Текст: https://il.ippi.org.ua/article/view/376674/359702

33. **Мустафаєва А. Докази і доказування в кримінальному провадженні** [Електронний ресурс] / А. Мустафаєва // Юрид. вісн.– 2026. – № 5. – С. 211-224. *Досліджено особливості доказів і доказування у кримінальному провадженні з урахуванням положень кримінального процесуального законодавства України та сформованих судових підходів. Розкрито зміст доказування як процесуальної діяльності, що охоплює збирання, перевірку та оцінку доказів і спрямована на встановлення обставин, які мають значення для кримінального провадження. Визначено основні вимоги до доказової інформації та розглянуто особливості доказування через показання, речові докази, документи, електронну інформацію та висновки експертів. Проаналізовано підходи Конституційного Суду України (КСУ) та Верховного Суду щодо розмежування збирання доказів і встановлення вини, а також щодо допустимих способів отримання доказової інформації. Доведено, що доказування послідовною процесуальною діяльністю, у межах якої фактичні дані набувають доказового значення лише за умови їх законного отримання, належної перевірки та обґрунтованої оцінки у взаємозв'язку з усією сукупністю доказів.* Текст: https://yurvisnyk.in.ua/v5_2026/23.pdf

34. **Нєбитов А. Боротьба з наркобізнесом: Нацполіція ліквідувала 150 організованих груп у 2025 році - інтерв'ю з Андрієм Нєбитовим** [Електронний ресурс] / Андрій Нєбитов ; спілкувалась Уляна Купновицька

// Focus.ua : [вебсайт]. – 2026. – 29 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що повномасштабна війна змінила не лише життя українців, а й структуру наркобізнесу: злочинні угруповання переорієнтовуються на внутрішній ринок, відкривають підпільні лабораторії з виробництва синтетичних наркотиків, продають їх через Telegram і даркнет, а мільйонні прибутки легалізують за допомогою криптовалют, підставних ФОП та легального бізнесу. Водночас наркоторгівля дедалі частіше перетинається з іншими загрозами національній безпеці - від постачання наркотиків військовослужбовцям до вербування українців російськими спецслужбами. "Фокус" поспілкувався із заступником голови Національної поліції України (НПУ) - начальником кримінальної поліції А. Нєбитовим про те, як за роки великої війни змінився український наркоринок і чому поліція робить ставку на знищення цілих злочинних мереж, а не лише затримання окремих наркодилерів; скільки насправді заробляють українські наркосиндикати; чому синтетичні наркотики витісняють традиційні; як наркобізнес використовує фінансову систему та чи загрожує Україні нова хвиля наркотрафіку після завершення війни.* Текст: https://focus.ua/uk/eksklyuzivy/772858-narkobiznes-v-ukrajini-interv-yu-z-andriyem-nyebitovim-pro-narkosindikati-ta-milyardni-pributki

35. **ОП ККС ВС: отримання відстрочки від мобілізації після ухилення від призову не є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2026. – 28 жовт. – Електрон. дані. *Подано висновки об'єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду (ОП ККС ВС) в постанові від 19.10.2026 у справі № 459/3471/23, у якій місцевий суд визнав обвинуваченого винуватим за ст. 336 Кримінального кодексу України (КК України) та призначив йому покарання. Натомість Апеляційний суд скасував вирок і звільнив чоловіка від кримінальної відповідальності на підставі ст. 48 КК України у зв'язку зі зміною обстановки, підставою для чого стало встановлення обвинуваченому III групи інвалідності та наявність у системі*

"Резерв+" інформації про отриману ним відстрочку від мобілізації. Розглянувши справу, ККС ВС констатував, що отримання особою відстрочки від призову на військову службу під час мобілізації після вчинення кримінального правопорушення, передбаченого ст. 336 КК України, не становить "зміни обстановки" й не свідчить про втрату суспільної небезпечності вчиненим діянням у розумінні ст. 48 КК України. Текст: https://pravo.ua/op-kks-vs-otrymannia-vidstrochky-vid-mobilizatsii-pislia-ukhylennia-vid-pryzovu-ne-ie-pidstavoiu-dlia-zvilnennia-vid-kryminalnoi-vidpovidalnosti/

36. **Операція "Карфаген", продовження: "Мексиканець", "Кримінал", наркотики, катування…** [Електронний ресурс] // LB. ua :[інтернет-сайт]. – 2026. – 5 листоп. – Електрон. дані. *Висвітлено хід розслідування Національним антикорупційним бюро України (НАБУ) та Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою (САП) справи "Карфаген", у межах якої виявлено злочинну організацію, учасники якої систематично платили хабарі високопосадовцям правоохоронних органів і Служби безпеки України (СБУ), щоб ті не перешкоджали діяльності шахрайських колцентрів та інших незаконних бізнесів. Зазначено, що 05.11.2026 НАБУ та САП повідомили п'ятьом учасникам злочинної організації про підозри, а 05.11.2026 Вищий антикорупційний суд (ВАКС) відправив двох фігурантів справи під варту до 03.01.2027. одного з них – без можливості внесення застави.* Текст: https://lb.ua/society/2026/11/05/778854_operatsiya_karfagen.html

37. **Операція "Мідас": НАБУ і САП завершили розслідування корупційної схеми в енергетиці на понад $111 млн** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2026. – 4 листоп. – Електрон. дані. *Висвітлено результати антикорупційного розслідування в енергетичному секторі України в межах операції "Мідас", проведеного Національним антикорупційним бюро України та Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою. Розглянуто обставини викриття ймовірної корупційної схеми, пов’язаної з діяльністю стратегічних підприємств державного сектора, зокрема АТ "НАЕК "Енергоатом".*

Проаналізовано механізми отримання неправомірної вигоди від контрагентів у розмірі 10 – 15 % вартості контрактів, а також способи легалізації незаконно отриманих коштів із використанням криптовалюти, цінних паперів та іноземних фінансових структур. Наведено результати досудового розслідування, за матеріалами якого протягом 2020 – 2025 рр. було акумульовано понад 111 млн доларів США та 12 млн євро. Особливу увагу приділено питанням фінансової прозорості, державного контролю, антикорупційної політики та правового захисту стратегічних підприємств. Наголошено на значенні діяльності незалежних антикорупційних інституцій для забезпечення економічної безпеки держави, зміцнення довіри суспільства до державного управління та запобігання корупційним правопорушенням. Текст: https://yur-gazeta.com/golovna/operaciya-midas-nabu-i-sap-zavershili-rozsliduvannya-korupciynoyi-shemi-v-energetici-na-ponad-111-ml.html

38. **Ориник А. До питання суб'єктивної сторони складу кримінального правопорушення передбаченого ст.397 КК України "Втручання в діяльність захисника чи представника особи"** [Електронний ресурс] / А. Ориник // Юрид. вісн.– 2026. – № 5. – С. 543-551. *Розглянуто суб'єктивну сторону складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 397 Кримінального кодексу України (КК України), яка встановлює відповідальність за вчинення в будь-якій формі перешкод у здійсненні правомірної діяльності захисника чи представника особи по наданню правової допомоги, а також за порушення встановлених законом гарантій їх діяльності та професійної таємниці. З'ясовано зміст вини, мети та мотиву в цьому складі кримінального правопорушення. Наведено приклад кримінального законодавства Республіки Франції, де усвідомлення статусу потерпілого закріплено безпосередньо в законі. З урахуванням відповідних положень проєкту нового КК України сформульовано пропозицію щодо доповнення деяких статей кодексу.* Текст: https://yurvisnyk.in.ua/v5_2026/57.pdf

39. **Парламент ухвалив закон про кримінальну відповідальність за використання "дропів"** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2026. – 28 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про ухвалення Верховною Радою України (ВР України) законопроєкту № 16013 "Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо захисту громадян, їхніх коштів від незаконних дій з платіжними інструментами, банківськими рахунками та електронними грошима", який удосконалює кримінально-правовий механізм протидії фінансовому шахрайству та імплементує норми Директиви Європейського Союзу (ЄС) 2019/713 у національне законодавство. Окреслено зміни, внесені до Кримінального кодексу України (КК України), та зазначено, що Закон чітко розмежовує відповідальність між особами, які передають свої банківські рахунки або картки для шахрайських операцій, та організаторами таких схем.* Текст: https://pravo.ua/parlament-ukhvalyv-zakon-pro-kryminalnu-vidpovidalnist-za-vykorystannia-dropiv/

40. **Плескач А. В. Антикорупційна політика в системі права внутрішнього ринку ЄС: концептуальні засади** [Електронний ресурс] / Артур Васильович Плескач // Експерт: парадигми юрид. наук і держ. упр. – 2026. – № 1. – С. 51-57. *Розкрито роль антикорупційних стандартів не лише як демократичних цінностей, але і як суворої інструментальної передумови успішного функціонування єдиного європейського простору. Доведено, що відсутність уніфікованих правових дефініцій корупції у приватному секторі генерує регуляторні прогалини, які призводять до фінансових втрат європейської економіки. Досліджено юрисдикційну природу антикорупційних норм ЄС, зокрема акцентовано на Директиві ЄС про боротьбу з корупцією, ухваленій у 2026 р. Деталізовано ключові новації акта, серед яких: уніфікація складів правопорушень, запровадження корпоративних санкцій до 5 % від світового обороту та відповідальність за ”нездатність запобігти” злочину. Констатовано, що для України як держави-кандидатки ці трансформації та розвиток інституційної спроможності визначають обов’язковий напрям*

адаптації законодавства для доступу до внутрішнього ринку ЄС. Текст: https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/5598/5891

41. **Процесуальний порядок отримання та використання даних із месенджерів і хмарних сервісів як джерел доказів у кримінальному провадженні** [Електронний ресурс] / О. Кобзар, В. Жердєв, С. Шатрава, М. Романов // Юрид. вісн. – 2026. – № 5. – С. 147-161. *Висвітлено процесуальний порядок отримання та використання даних із месенджерів і хмарних сервісів як джерел доказів у кримінальному провадженні. Розкрито особливості їх збирання, фіксації та оцінки в процесі доказування. Вказано, що під електронними доказами слід розуміти докази у кримінальному провадженні, які існують в електронній формі та можуть бути отримані за допомогою цифрових технологій. Зроблено висновок, що в умовах активної цифровізації суспільства дані з месенджерів і хмарних сервісів набувають дедалі більшого значення як джерела доказової інформації у кримінальному провадженні. Наголошено, що удосконалення правового регулювання електронних доказів, розвиток цифрової криміналістики та впровадження сучасних технічних засобів сприятимуть підвищенню ефективності розслідування кримінальних правопорушень і забезпеченню належного доказування в умовах розвитку інформаційних технологій.* Текст: https://yurvisnyk.in.ua/v5_2026/17.pdf

42. **Рокунь С. Криміналістичне забезпечення негласних слідчих (розшукових) дій під час розслідування кримінальних правопорушень, учинених транснаціональними організованими групами та злочинними організаціями** [Електронний ресурс] / С. Рокунь // Юрид. вісн.– 2026. – № 5. – С. 265-273. *Досліджено криміналістичне забезпечення негласних слідчих (розшукових) дій (НС(Р)Д) під час розслідування кримінальних правопорушень, учинених транснаціональними організованими групами та злочинними організаціями. Доведено, що провадженнях щодо транснаціональної організованої діяльності особливого значення набуває попереднє визначення того, яку саме ланку злочинного механізму має*

відобразити відповідна НС(Р)Д. Розкрито криміналістичні вимоги до комплексного застосування втручання у приватне спілкування, спостереження, установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу, контролю за вчиненням кримінального правопорушення та виконання спеціального завдання з розкриття діяльності організованої групи чи злочинної організації. Сформульовано критерії належного криміналістичного забезпечення НС(Р)Д: цільова визначеність, пропорційність, режимна захищеність, синхронність, безперервність, простежуваність, перевірюваність і доказова придатність. Текст: https://yurvisnyk.in.ua/v5_2026/28.pdf

43. **Ромалійська І. "МОЛОТКИ ЧИ КИСЛОТА?" Всі подробиці спецоперації НАБУ та САП "Карфаген"** [Електронний ресурс] Ірина Ромалійська // Цензор. НЕТ : [інтернет-портал]. – 2026. – 5 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про викриття Національним антикорупційним агентством України та Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою у межах розслідування справи "Карфаген" злочинної організації, яка спеціалізувалася на роботі так званих колцентрів, розповсюдженні наркотиків та інших злочинах. Надано інформацію про хід слідства у справі та про осіб, причетних до злочинної діяльності. Зазначено, що за даними слідства, підозрювані платили хабарі високопосадовцям Служби безпеки України (СБУ), Національної поліції України (НПУ) та Офісу Генерального прокурора (ОГП) за те, щоб ті "кришували" шахрайські колцентри, продаж наркотиків, виробництво фальшивих євро, зокрема на оприлюднених плівках злочинці обговорювали, як покалічити журналіста Дениса Бігуса та ветерана "Азову", колишнього полоненого, Віктора (Лелеку) Лахна.* Текст: https://censor.net/ua/resonance/4032159/vsi-podrobytsi-spetsoperatsiyi-nabu-ta-sap-karfagen

44. **СБУ викрила ще 5 ворожих агітаторів, які закликали до посилення ударів по Україні та вихваляли агресію росії** [Електронний ресурс] // Високий замок. – 2026. – 2 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про*

викриття кіберфахівцями та слідчими Служби безпеки України (СБУ) п'ятьох ворожих агітаторів, які активно виконували інформаційно-підривні завдання в інтересах РФ. Зловмисники у соціальних мережах і месенджерах публічно заперечували збройну агресію ворога, дискредитували Сили оборони України, поширювали образливі вигадки про українців та закликáли воєнні угруповання росії до завдання нових ударів по українських містах і цивільній інфраструктурі. Вказано, що географія злочинної діяльності охопила Київську, Кіровоградську, Херсонську та Чернівецьку області. Під час санкціонованих обшуків за місцями проживання затриманих правоохоронці вилучили комп'ютерну техніку та мобільні телефони з беззаперечними доказами їхньої співпраці з ворожим інформаційним полем. Ініційовані СБУ судові лінгвістичні експертизи повністю підтвердили протиправний характер дій фігурантів. За процесуального керівництва відповідних обласних прокуратур слідчі СБУ повідомили всім п'ятьом особам про підозру за чч. 2, 3 ст. 436-2 Кримінального кодексу України (КК України) (виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії росії проти України, глорифікація її учасників). За скоєне їм загрожує до восьми років позбавлення волі з конфіскацією майна. Текст : https://wz.lviv.ua/news/561247-sbu-vykryla-shche-5-vorozhykh-ahitatoriv-iaki-zaklykaly-do-posylennia-udariv-po-ukraini-ta-vykhvalialy-ahresiiu-rosii

45. **Сірик А. Застава поза межами: що змінило рішення Конституційного Суду України** [Електронний ресурс] / Артем Сірик // Юрид. практика. – 2026. – 23 жовт. – Електрон. дані. *У контексті рішення Конституційного Суду України (КСУ) від 21.07.2026 щодо відповідності Конституції України (конституційності) абз. 5 ч. 5 ст. 182 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) розглянуто проблему призначення застави як альтернативи триманню під вартою. Наголошено, що рішення КСУ має стати дієвим інструментом у руках сторони захисту - воно надає додаткові аргументи для обґрунтування позиції в суді першої інстанції та створює підґрунтя для оскарження в апеляційному порядку*

невмотивованих рішень про визначення непомірного розміру застави, особливо у випадках, коли суд не врахував правових позицій КСУ. Також вказано, що рішення КСУ має важливе значення для забезпечення права людини на свободу та особисту недоторканність, адже воно вкотре робить акцент на неприпустимості формального підходу до обрання запобіжних заходів і необхідності належного обґрунтування судових рішень, зокрема щодо визначення розміру застави. Текст: https://pravo.ua/zastava-poza-mezhamyshcho-zminylo-rishennia-konstytutsiinoho-sudu-ukrainy/

46. **Слободянюк Д. Арешт корпоративних прав - новий інструмент тиску на бізнес?** [Електронний ресурс] / Дмитро Слободянюк // Юрид. практика. – 2026. – 23 жовт. – Електрон. дані. *Розкрито правову природу арешту корпоративних прав (часток у статутному капіталі, акцій, паїв), який формально має вигляд суто реєстрового чи обмежувального заходу забезпечення позову або забезпечення кримінального провадження. З'ясовано негативні наслідки застосування цього заходу, який на практиці часто перетворюється на інструмент тиску на бізнес. Окреслено підстави арешту корпоративних прав, проаналізовано судову практику та наведено приклади процесуальних зловживань. Надано поради щодо алгоритму і стратегії захисту для бізнесу та вказано, що сформована за останні роки судова практика дає чіткі процесуальні інструменти для захисту – від принципу співмірності та відсутності обґрунтованої підозри до прямої заборони втручання в немайнові права засновників. Обгрунтовано, що перемога у спорах про скасування арешту корпоративних прав залежить від швидкості реакції, глибини доказової бази та здатності адвокатів довести суду різницю між законним забезпеченням розслідування та фактичним знищенням бізнесу, що працює.* Текст: https://pravo.ua/aresht-korporatyvnykh-prav-novyi-instrument-tysku-na-biznes/

47. **Степанова Г. М. Особливості міжнародного співробітництва під час досудового розслідування корупційних кримінальних правопорушень** [Електронний ресурс] / Ганна Миколаївна Степанова,

Вікторія Володимирівна Зарубей // Експерт: парадигми юрид. наук і держ. упр. – 2026. – № 1. – С. 66-72. *Проаналізовано нормативно-правові засади міжнародної взаємодії у кримінальному провадженні, визначені Кримінальним процесуальним кодексом України (КПК України), міжнародними договорами та спеціальним антикорупційним законодавством. Встановлено, що міжнародне співробітництво у сфері протидії корупції набуває особливого значення в умовах транснаціонального характеру сучасних корупційних схем, використання іноземних юрисдикцій для приховування активів, легалізації доходів та уникнення кримінальної відповідальності. Схарактеризовано основні форми міжнародного співробітництва під час досудового розслідування, серед яких міжнародна правова допомога, створення спільних слідчих груп, екстрадиція, міжнародний обмін інформацією, а також розшук і арешт активів за кордоном. Окрему увагу приділено процесуальному порядку направлення та виконання запитів про міжнародну правову допомогу, ролі Офісу Генерального прокурора (ОГП), Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та інших уповноважених суб'єктів міжнародної взаємодії. Зроблено висновок про необхідність удосконалення механізмів міжнародної взаємодії, цифровізації обміну інформацією, розширення співпраці з міжнародними антикорупційними інституціями та подальшої гармонізації кримінального процесуального законодавства України з міжнародними стандартами.* Текст: https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/5600/5893

48. **Степанова Г. М. Процесуальні гарантії прав неповнолітнього підозрюваного під час затримання: проблеми нормативного регулювання та правозастосування** [Електронний ресурс] / Ганна Миколаївна Степанова, Надія Олександрівна Борко, Марія Олегівна Кучеренко // Експерт: парадигми юрид. наук і держ. упр. – 2026. – № 2. – С. 75-83. *Досліджено гарантії прав неповнолітнього підозрюваного під час затримання. Виявлено недоліки їх нормативного закріплення та практичної*

реалізації, а також визначено напрями вдосконалення законодавства України. Проаналізовано Конституцію України, Кримінальний процесуальний кодекс України (КПК України), міжнародні акти та практику європейських судових інституцій. Встановлено, що найбільші ризики порушення прав неповнолітнього виникають у перші години після обмеження свободи, коли дитина не завжди здатна оцінити своє процесуальне становище, зрозуміти надану інформацію та наслідки власних дій. Запропоновано конкретизувати порядок інформування затриманої дитини, фіксувати спосіб і час повідомлення батьків або законного представника та гарантувати участь захисника до початку спілкування службової особи з неповнолітнім щодо обставин правопорушення. Зроблено висновок, що ефективність процесуальних гарантій залежить від своєчасності та зрозумілості їх реалізації з урахуванням найкращих інтересів дитини. Текст: https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/5847/6134

49. **Тарасенко В. О. Адаптація законодавства України до стандартів ЄС у сфері кібербезпеки** [Електронний ресурс] / Віталій Олексійович Тарасенко // Інформація і право. – 2026. – № 3. – С. 181-191. *Розглянуто ключові європейські директиви та регламенти, зокрема NIS2 та GDPR, які визначають сучасні вимоги до захисту критичної інформаційної інфраструктури, управління кіберризиками та забезпечення прав громадян у цифровому середовищі. Вказано, що першим кроком до формування такої системи стало підписання державами-членами Ради Європи, а також іншими державами, Будапештської конвенції про кіберзлочинність у 2001 р., яка визначила перелік кіберзлочинів (несанкціонований доступ, перехоплення даних, втручання в роботу системи тощо) та зобов'язала держави-члени криміналізувати їх прояви у національному законодавстві. Зазначено, що Конвенція є правовою основою для співпраці правоохоронних органів різних країн та передбачає спрощення видачі кіберзлочинців, спільні розслідування, обмін електронними доказами. Окрему увагу приділено оцінці*

відповідності чинної нормативно-правової бази України європейським стандартам, а також визначенню прогалин і проблемних аспектів у процесі імплементації. Наголошено на важливості інституційних реформ, розвитку національної системи реагування на кіберінциденти та формування ефективної моделі міждержавної співпраці. З'ясовано виклики, що постають перед Україною, та запропоновано напрями подальшого вдосконалення законодавчої бази, які сприятимуть підвищенню кіберстійкості держави, інтеграції України до європейського цифрового простору та зміцненню її позицій у глобальній системі кібербезпеки. Текст: https://il.ippi.org.ua/article/view/376698/359713

50. **Тернавська А. А. Кримінологічний аналіз правозастосовної практики у сфері радіоекологічної безпеки** [Електронний ресурс] / Анастасія Андріївна Тернавська // Експерт: парадигми юрид. наук і держ. упр. – 2026. – № 1. – С. 73-80. *Здійснено комплексний кримінологічний аналіз судової практики у справах про кримінальні правопорушення у сфері радіоекологічної безпеки. На підставі офіційних статистичних даних Офісу Генерального прокурора (ОГП) та Державної судової адміністрації України досліджено стан правозастосовної діяльності щодо цієї категорії кримінальних правопорушень упродовж 2004 - 2025 рр. З'ясовано співвідношення між кількістю облікованих кримінальних правопорушень, кількістю осіб, щодо яких судові рішення набрали законної сили, та кількістю засуджених осіб, а також визначено особливості структури судимості за видами кримінальних правопорушень і призначених покарань. Обґрунтовано висновок про надмірну каральність санкції ч. 1 ст. 267 Кримінального кодексу України (КК України) та запропоновано замінити покарання у вигляді обмеження і позбавлення волі громадськими роботами та пробаційним наглядом, що дозволить віднести відповідні діяння до категорії кримінальних проступків і забезпечити більш адекватну відповідність санкцій рівню їх суспільної небезпечності, а також сприятиме підвищенню ефективності кримінально-правового реагування у сфері*

радіоекологічної безпеки. Текст: https://journals.maup.com.ua/index.php/expert/article/view/5601/5894

51. **Тибінка В. Як розмежувати неконкретизований умисел і вбивство з необережності** [Електронний ресурс] / Василь Тибінка // Юрид. практика. – 2026. – 6 листоп. – Електрон. дані. *Розглянуто проблему розмежування умисного заподіяння тяжких тілесних ушкоджень, що спричинили смерть, відповідно до ч. 2 ст. 121 Кримінального кодексу України (КК України) та вбивством через необережність - ч. 1 ст. 119 КК України. Розкрито ключові критерії для правової оцінки неконкретизованого умислу та проаналізовано судову практику, зокрема окреслено позиції Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду (ККС ВС) з означеного питання. Констатовано, що судова практика підтверджує: посилання на випадковість зісковзування удару чи відсутність прямого бажання вбити не звільняє від відповідальності за тяжкі наслідки, якщо загальна інтенсивність і характер насильства свідчили про байдужість винного до життя та здоров'я потерпілого.* Текст: https://pravo.ua/iak-rozmezhuvaty-nekonkretyzovanyi-umysel-i-vbyvstvo-z-neoberezhnosti/

52. **Торгало Д. Обшуки, погрози "Мексиканця" та ліквідація U420: бліц з начальником ДБН Торгалом** [Електронний ресурс] / Дмитро Торгало; підготувала Юлія Акимова // РБК-Україна : [інтернет-сайт]. – 2026. – 6 листоп. – Електрон. дані. *Подано матеріали бесіди з начальником Департаменту боротьби з наркозлочинністю Національної поліції України (НПУ) Дмитром Торгалом з приводу оприлюднення інформації Національним антикорупційним бюро України (НАБУ) про діяльність наркокартелю "Хімпром", зокрема про спроби його лідера Єгора "Мексиканця" Буркіна підкуповувати або залякувати всіх тих, хто заважав діяльності "Хімпрому". Дмитро Торгало, який безпосередньо розслідував діяльність "Хімпрому", детально розповів про підготовку обшуків, пояснив хронологію дій поліції та відповів на запитання про роль розслідування "Bihus.Info" щодо злочинної*

мережі. Текст: https://www.rbc.ua/rus/news/obshuki-pogrozi-meksikantsya-ta-likvidatsiya-1793974594.html

53. **Трубачов В. Воєнні злочини Росії в Олешках** [Електронний ресурс] / Веніамін Трубачов // Цензор.НЕТ : [інтернет-портал]. – 2026. – 31 жовт. — Електрон. дані. *Йдеться про воєнні злочини, скоєні російськими окупантами в Олешках на Херсонщині. Зазначено, що за офіційними даними Офісу Генерального прокурора (ОГП) України, лише на території Олешківської громади правоохоронці зареєстрували 1117 кримінальних проваджень за фактами порушення законів та звичаїв війни відповідно до ст. 438 Кримінального кодексу України (КК України). Наведено коментар керівниці напряму "Конфлікти, бізнес та міжнародні злочини" міжнародної правозахисної організації Global Rights Compliance (GRC) Еліз Лоріо, яка наголосила, що дії РФ в Олешках прямо підпадають під кваліфікацію воєнного злочину – моріння голодом цивільного населення, та зауважила, що як держава-окупант Росія порушує не лише заборони, а й свої прямі зобов'язання за Женевськими конвенціями, які покладають на окупаційну владу обов'язок забезпечувати цивільне населення продовольством і медикаментами. Серед зафіксованих злочинів російської армії: екоцид і масова загибель людей; умисні вбивства та розстріли; катування та незаконні ув'язнення; сексуальне насильство; депортація та примусове переміщення дітей; примусова паспортизація. Як відзначають юристи Global Rights Compliance, зараз ключовим завданням є фіксація доказів за допомогою OSINT-інструментів і збір фактів, що дозволить притягнути винних до відповідальності в міжнародних судах у майбутньому.* Текст: https://censor.net/ua/resonance/4031339/voyenni-zlochyny-rosiyi-v-okupovanyh-oleshkah

54. **Туманянц А. Ефективність засобів правового захисту права на мирне володіння майном при передачі речових доказів для реалізації** [Електронний ресурс] / А. Туманянц, І. Крицька // Юрид. вісн.– 2026. – № 5. – С. 298-307. *Здійснено комплексний аналіз ефективності засобів правового*

захисту права на мирне володіння майном у кримінальному провадженні, зокрема під час передачі речових доказів для реалізації за ухвалою слідчого судді без письмової згоди власника. Констатовано, що чинна процесуальна модель суперечить ст. 55 Конституції України та стандартам верховенства права, зокрема обмеження права на апеляційне оскарження в цьому контексті є непропорційним і необґрунтованим. Запропоновано забезпечити дієвий судовий контроль шляхом законодавчого закріплення права на апеляційний перегляд відповідних ухвал слідчого судді, що гарантуватиме баланс інтересів та оперативне відновлення порушених майнових прав осіб. Текст: https://yurvisnyk.in.ua/v5_2026/32.pdf

55. **У пенітенціарних установах України планують запровадити посади капеланів** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2026. – 23 жовт. – Електрон. дані. *Йдеться про зустріч представників Міністерства юстиції, керівництва Державної кримінально-виконавчої служби України (ДКВС України) та душпастирської спільноти, під час якої обговорено можливість запровадження посади пенітенціарних капеланів. Наведено коментар міністра юстиції Євгена Пікалова, який наголосив на важливості розвитку інструментів ресоціалізації людей, які перебувають у місцях несвободи, та зазначив, що професійне пенітенціарне капеланство має стати частиною цієї роботи. Своєю чергою, керівник відділу душпастирства у пенітенціарній системі України департаменту військового капеланства Патріаршої курії Української греко-католицької церкви (УГКЦ) Отець Олег Нестор зауважив, що створення такого інституту є давньою метою душпастирської спільноти, та нагадав про досвід військових і медичних капеланів, які допомагають захисникам і пацієнтам лікарень відновлювати моральні й духовні сили. За результатами зустрічі домовлено сформувати спільну робочу групу, яка визначить пілотні установи ДКВС, і представників душпастирської спільноти, які офіційно отримають статус пенітенціарних капеланів і розпочнуть роботу в цих*

установах. Текст: https://pravo.ua/u-penitentsiarnykh-ustanovakh-ukrainy-planuiut-zaprovadyty-posady-kapelaniv/

56. **У фокусі - митне оформлення** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2026. – 3 листоп. [№ 232]. – Електрон. дані. *Повідомлено про чергове засідання Міжвідомчої робочої групи з питань детінізації економіки під головуванням Прем'єр-міністра України Сергія Корецького. Учасники розглянули питання запобігання зловживанням під час митного оформлення гуманітарної допомоги, посилення роботи з платниками податків із високим рівнем ризику, а також протидії схемам ухилення від оподаткування через штучне дроблення бізнесу. Як повідомив Прем'єр-міністр України, у межах Міжвідомчої робочої групи визначено подальші заходи, відповідальні органи отримали доручення. "Гуманітарна допомога має швидко надходити до тих, хто її потребує, а не ставати прикриттям для нелегального імпорту", - наголосив очільник уряду.* Текст: https://ukurier.gov.ua/uk/articles/u-fokusi-mytne-oformlennya/

57. **Уряд визначив першочергові кроки для детінізації економіки** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2026. – 23 жовт. [№ 223]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що під головуванням Прем'єр-міністра України Сергія Корецького відбулося чергове засідання Міжвідомчої робочої групи. Прем'єр-міністр повідомив, що разом із урядовцями, народними депутатами, керівництвом Бюро економічної безпеки (БЕБ), Національної поліції, податкової та митної служб визначили першочергові заходи для ліквідації/скорочення тіньового сектора економіки. Окрему увагу приділили посиленню контролю за ввезенням, обліком і цільовим використанням гуманітарної допомоги, яку ввозять в Україну. Є обґрунтовані підозри щодо використання терміна "гуманітарна допомога" для злочинних схем. Наголошено, що за кожним напрямом визначили конкретні завдання, строки їх виконання і відповідальних. Учасники наголосили на необхідності переходу від точкового реагування на окремі порушення до системних рішень, спрямованих на запобігання зловживанням та ухиленню від оподаткування.*

Текст: https://ukurier.gov.ua/uk/articles/uryad-vyznachyv-pershocherhovi-kroky-dlya-detinizatsiyi-ekonomiky/

58. **Чаюн В. Прискорення кримінального процесу ціною права на захист** [Електронний ресурс] / Віталій Чаюн // Юрид. практика. – 2026. – 5 листоп. — Електрон. дані. *Проаналізовано ключові норми законопроєкту "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо неприпустимості зловживання процесуальними правами", розробленого Національним агентством з питань запобігання корупції (НАЗК). Окреслено передбачені проєктом зміни в кримінальному процесі, які стосуються: залучення захисника за призначенням після двох неявок; відмови від захисника та його заміни; часового регламенту виступів; повторних клопотань; процесуальних дій за відсутності учасника. Висловлено низку критичних зауважень щодо законопроєкту, зокрема вказано, що він змінює правила для сторони захисту та не відповідає положенням Хартії основоположних прав Європейського Союзу, яка гарантує кожному обвинуваченому повагу до права на захист. Запропоновано доопрацювати законопроєкт з урахуванням інтересів всіх сторін процесу.* Текст: https://pravo.ua/pryskorennia-kryminalnoho-protsesu-tsinoiu-prava-na-zakhyst/

59. **Чернишов Д. Злочинність неповнолітніх: від вуличного грабежу до кіберзлочинів і дронів** [Електронний ресурс] / Денис Чернишов // Юрид. газ. – 2026. – 6 листоп. – Електрон. дані. *Досліджено сучасні тенденції злочинності неповнолітніх у європейських країнах, зокрема трансформацію її традиційних форм у кіберзлочинність та правопорушення із використанням безпілотних літальних апаратів. Особливу увагу приділено залученню до протиправної діяльності дітей, які не досягли віку кримінальної відповідальності, а також використанню неповнолітніх організованими злочинними групами. Проаналізовано міжнародні стандарти ювенальної юстиції, європейський досвід профілактики правопорушень, механізми diversion та ювенальної пробації. Досліджено особливості функціонування української системи ювенальної пробації та визначено*

проблеми її застосування щодо дітей, які не підлягають кримінальній відповідальності. Розглянуто взаємозв'язок між сімейним неблагополуччям, недостатнім батьківським контролем, соціальною вразливістю неповнолітніх і ризиками їх залучення до традиційної та кіберзлочинності. Обґрунтовано необхідність удосконалення національного законодавства, посилення ранньої профілактики, розвитку спеціалізованих програм протидії кіберзлочинності та запобігання вербуванню неповнолітніх у злочинну діяльність. Текст: https://yur-gazeta.com/publications/practice/kriminalne-pravo-ta-proces/zlochinnist-nepovnolitnih-vid-vulichnogo-grabezhu-do-kiberzlochiniv-i-droniv.html

60. **Чим воєнний злочин відрізняється від військового: правове пояснення** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2026. – 5 листоп. – Електрон. дані. *Йдеться про правову природу та розмежування понять "воєнний злочин" і "військовий злочин" у контексті національного кримінального законодавства та міжнародного гуманітарного права. Розкрито основні ознаки воєнних злочинів як серйозних порушень законів і звичаїв війни, що можуть бути підставою для міжнародної кримінальної відповідальності. Проаналізовано особливості військових злочинів, пов'язаних із порушенням установленого порядку несення військової служби та виконання військового обов'язку. Особливу увагу приділено розмежуванню складів кримінальних правопорушень, їхніх об'єктивних і суб'єктивних ознак, а також особливостям юридичної кваліфікації протиправних діянь в умовах збройного конфлікту. Наголошено на важливості правильного застосування норм національного та міжнародного права для забезпечення невідворотності кримінальної відповідальності й захисту прав людини під час війни.* Текст: https://yur-gazeta.com/golovna/chim-voenniy-zlochin-vidriznyaetsya-vid-viyskovogo-pravove-poyasnennya.html

61. **Шамара О. В. Окремі проблемні аспекти нормативно-правового регулювання протидії тероризму та його стратегічні орієнтири** [Електронний ресурс] / Олександр Володимирович Шамара,

Володимир Володимирович Комашко, Олексій Олексійович Титаренко // Інформація і право. – 2026. – № 3. – С. 279-290. *Проаналізовано антитерористичне законодавство України та рішення Конституційного Суду України (КСУ). Обгрунтовано невідповідність нормам Конституції України та Кримінального процесуального кодексу України (КПК України) положень Закону України "Про боротьбу з тероризмом", що потребує приведення у відповідність до ст. 29 Конституції України та ст. 176 КПК України положень ст. 15-1 Закону України "Про боротьбу з тероризмом" (Особливості превентивного затримання у районі проведення антитерористичної операції осіб, причетних до терористичної діяльності). Констатовано, що оскільки кримінальна протиправність діяння, а також його караність та інші кримінально-правові наслідки визначаються тільки Кримінальним кодексом України (КК України), такий стан нормативно-правового врегулювання боротьби з організованою злочинністю та тероризмом, а надто в умовах відкритої агресії РФ, є вкрай вразливим і таким, що ускладнюватиме правозастосування аналізованих норм правоохоронними та судовими органами, а також значно звужує можливості кваліфікації злочинних діянь агресора і однорідних з ним організацій.* Текст: https://il.ippi.org.ua/article/view/376783/359725

62. **Шойко Д. Не публікуйте це в соцмережах: за розголошення яких даних про ЗСУ загрожує 12 років за ґратами** [Електронний ресурс] / Дарія Шойко // Fakty.ua : [вебсайт]. – 2026. – 4 листоп. — Електрон. дані. *Як пояснили в Міністерстві оборони України (МО України), під час воєнного стану поширення інформації про розташування та переміщення українських військових може становити загрозу для Сил оборони й цивільного населення. Навіть фото з геолокацією, відео з характерними орієнтирами або допис у соцмережах можуть допомогти противнику встановити місце перебування підрозділів. Розглянуто, які закони регулюють поширення військової інформації, які дані про ЗСУ та військові об'єкти заборонено розголошувати, коли за поширення інформації загрожує кримінальна*

відповідальність, чи можна публікувати військову інформацію в соцмережах і месенджерах, а також чи можна поширювати інформацію, яка вже є в інтернеті. Текст: https://fakty.ua/481623-ne-publikujte-eto-v-socsetyah-za-razglashenie-kakih-dannyh-o-vsu-grozit-12-let-za-reshetkoj

63. **Шульга А. Імплементаційні механізми використання рішень Європейського суду з прав людини у кримінальному провадженні України на стадії судового розгляду: проблеми та шляхи вирішення** [Електронний ресурс] / А. Шульга, К. Видрич // Юрид. вісн.– 2026. – № 5. – С. 437-435. *Здійснено комплексний аналіз імплементаційних механізмів використання рішень Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) у кримінальному провадженні України на стадії судового розгляду. Встановлено, що нормативну основу таких механізмів становлять ст. 9 Конституції України, Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 р., Закон України "Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини" від 23.02.2006 № 3477-IV, ч. 5 ст. 9 та ч. 2 ст. 8 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України), які зобов'язують суд застосовувати кримінальне процесуальне законодавство з урахуванням практики ЄСПЛ. Виокремлено основні напрями використання практики ЄСПЛ судом першої інстанції та запропоновано шляхи вирішення виявлених проблем.* Текст: https://yurvisnyk.in.ua/v5_2026/46.pdf

64. **Шумський Б. Скам у месенджерах: як працюють нові схеми шахраїв і як від них захиститися?** [Електронний ресурс] / Богдан Шумський // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2026. – 9 листоп. – Електрон. дані. *Наведено коментарі експертів із кібербезпеки, штучного інтелекту (ШІ) та Data Science щодо найпоширеніших шахрайських схем в найпопулярніших месенджерах України: Telegram, WhatsApp, Viber і Signal. Здійснено класифікацію найбільш частих скам-схем, серед яких: "легкий онлайн-заробіток", "проголосуйте в конкурсі", фейкові виплати, тривожні повідомлення від авторитетної організації або хайпові новини. Подано*

рекомендації фахівців щодо того, як захиститися від шахраїв і розпізнати аферу. Текст: https://mezha.ua/articles/skam-u-mesendzherah-yak-pracyuyut-novi-shemi-shahrajiv-i-yak-vid-nih-zahistitisya-317010

10.11.2026

Укладач: Груніна Л. В.

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.